

Bez pardonaZvonimir
Despot

Jeste li u Hrvatskoj ikad čuli da se neki sindikat borio za radnike u privatnom sektoru, da je prijetio štrajkom, da se masovno izlazilo na ulice...? Nikad! Svi se sindikatitije, čast iznimkama, vrte samo oko javnog sektora i oko proračuna. Briga njih za privatnike. Glavni im je posao grabež iz proračuna

Ribić svakim intervjuom potakne novi egzodus

Vilim Ribić najdalje je od sindikalnih drugova otišao u mržnji koju izbacuje prema poduzetnicima, koji su mu valjda krivi što još bolje nije zaradivao kao sindikalni vođa i što nije izgradio još skuplje sindikalne dvore. I onda on takav godinama žari i pali politikom i javnom scenom

Mevjerojatna je erupcija oduševljenja nastala kod mnogih kad se pronijela vijest da se Vilim Ribić povlači s mjesta predsjednik Velikog vijeća Nezavisnog sindikata znatnosti i visokog obrazovanja. Iako je on to oduševljenje pokušao otupiti najavom da još ostaje u sindikalnim vodama na čelu Matice hrvatskih sindikata. Ali i to će brzo proći pa će valjda Ribić konačno u anale prošlosti i bilo je krajnje vrijeme! Zašto erupcija oduševljenja, zašto krajnje vrijeme? Znači li tko je debelo odgovoran za situaciju u kojoj se danas nalazi Hrvatska, hrvatsko društvo, gospodarstvo? Dakako da su krivi političari, stranke koje biramo posljedično gotovo tri desetljeća, da su krive promašene politike koje su se vodile i danas se vode... Ali debelu krivicu i odgovornost za sve promašaje snose i sindikalni vođe kao što je Ribić, koji je godinama žario i palio među sindikatima, koji je bio jedan od najgrlatijih sindikalista koji su se nametnuli kao parapolitičke organizacije, koji su s politikom i vladajućima sklapali sporazume i ugovore koji su nas samo una zadirivali, koji su vladajuće ucje-

njivali, pritiskali zahtjevima koji su često bili izvan svake pameti, a vladajući su popuštanjem sindikatima kupovali socijalni mir, brižne, nove izbore, kupovali svoje vrijeme, a da na kraju ništa nisu postigli. Jeste li u Hrvatskoj ikad čuli da se neki sindikat borio za radnike u privatnom sektoru, da je prijetio štrajkom, da se masovno izlazilo na ulice... Nikad! Svi se sindikatitije, čast iznimkama, vrte samo oko javnog sektora i oko proračuna. Briga njih za privatnike. Glavni je posao grabež iz proračuna. Ribić je sam ponovno pokazao svoju krajnju mržnju prema privatnom sektoru, i to ne prvi put, u razgovoru za Večernjak ovih dana, kad je naglasio i ovo: "Postoji samo egzozizam poduzetnika da se smanje porezi i postoji njihova primitivna ideologija da je za sve kriva država, koja je, po njihovu mišljenju, uvijek prevetika." Ovo dovoljno govori o totalnoj Ribićevoj zaslijepljenosti, kao i njegovih sindikalnih drugova poput Severa i Novosela. Ali Ribić je najdalje od njih otišao u mržnji koju izbacuje prema poduzetnicima, koji su mu valjda krivi što još bolje nije zaradivao kao sindikalni vođa i što nije izgradio još

skuplje sindikalne dvore. I onda on takav godinama žari i pali politikom i javnom scenom. Jasna je stvar da će Ribić braniti svoje članstvo, odnosno u prvom redu braniti sebe. Ali usporedivati stanje u javnom sektoru, u kojemu za vrijeme dugogodišnje krize nije bilo otkaza nego samo malo umanjene plaće, sa stanjem u privatnom sektoru, u kojemu su izgubljeni deseci tisuća radnih mjesta, to može samo netko zločest kao Ribić, kojemu kao sindikatiji nije smetalo da leti poslovnim klasom ili da se kočepi skupim odjevnim markama. To je valjda znak prepoznavanja uspješnog sindikatitije. Ribić je 28 godina prelijevao iz šupljeg u prazno, kao i politika. Ribić je jedan od motivatora mladima da bježe iz zemlje. Svaki Ribićev intervju samo dodatno potakne egzodus iz zemlje. On krajnje bezobrazno u jednom drugom razgovoru kaže: "Svi ti koji kritiziraju sindikate, to je ta vrsta jedne tendenciozne kritike koja ide iz redova mrzitelja države, javne potrošnje, sindikata, organiziranog rada. To je takva ideologija." Zamislite, ne smije se biti mrzitelj javne potrošnje! Sindikatitija se poistovjećuje s državnim Znači, svi smo mi bole-

sni ideolozi koji tražimo manju, jeftiniju i efikasniju državu, koji tražimo reformu javnog sektora, koji upiremo na činjenici da se ni danas još ne govori kako smanjiti rashodovnu stranu proračuna, nego se samo vodi briga o njegovu što bojem punjenju. I svi smo mi takvi bolesni ideolozi, egoistični, primitivni, a Ribić i ekipa sindikatitija su valjda od samog dragog Boga poslani da nas prosvijetle! To što sve vanjske institucije upozoravaju na neodrživu golemu hrvatsku javnu upravu, na neodrživ porezni sustav koji hrani takvu golemu i neučinkovitu javnu upravu, koja samo dodatno još buja, to što na sve ovo ozbiljno već dugo upozoravaju svi ozbiljni ljudi, od ekonomista do poslodavaca, pa i ponekih političara, to Ribiću ništa ne vrijedi. A i zašto bi mu vrijedilo kad je 28 godina imao zajamčenu plaću koja sigurno nije prosječna? Trebao bi Ribić otvoriti firmu, prebaciti se u poduzetnike pa da vidimo kako bismo dugo gledali i slušali njegov dosadašnji film? Vrlo brzo slušali bismo novu ploču, bez pljuvanja po poduzetništvu kakvo dosad imamo od njega.

Hrabro naprijedMilan A.
Račić

Može li vam novac kupiti sreću? Hrvati će vam reći da ne može, no meni se čini da mnogi vjeruju da je suprotno. Istraživanja pokazuju da postoji točka do koje se životno zadovoljstvo povećava direktno u proporciji s imućnošću, dok ne premašimo neznatnu granicu materijalne potrebe. Nakon toga dodavanje novčića na hrpu ne donosi više osmišljaja. Zamislite dodavanje novih znamenki (čak i puno njih) na stanje bankovnog računa jednog milijardera i možete zamisliti da to jedva čini neku razliku, dok čak i samo udvostručavanje niskih primanja stomašnog kućanstva čini ogromnu razliku. Čini se da se ovaj efekt reflektira i na čitave države. Relativno mala povećanja imovinskog stanja ljudi u zemljama niskog BDP-a snažno koreli-

raju s drastičnim povećavanjem zadovoljstva životom. Kada primanja nastave rasti i nakon što su prosječne temeljne materijalne potrebe zadovoljene, viša primanja ne proizvode sretnije građane. U Latinskoj Americi konstantno se pokazuje da su ljudi zadovoljniji svojim životima nego što bismo pretpostavili s obzirom na njihovo prosječno imovinsko stanje. Koštanika se osobito ističe jer ima višu razinu sreće nego SAD ili Njemačka iako je daleko siromašnija. S druge strane, na Bliskom istoku razina sreće niža je unatoč ogromnom bogatstvu zemalja poput Saudijske Arabije, Katara ili Ujedinjenih Arapskih Emirata. Niz anomalija se nastavlja relativno siromašnim Tajlandom i Pakistanom, gdje su ljudi drastično sretniji nego što bi njihovo imovinsko stanje dalo naslutiti, dok bogato

stanovništvo Luksemburga. Singapura, Hong Konga i Irske nije sretno koliko bi trebalo biti. Živio sam u Kanadi, SAD-u, Njemačkoj i sada Hrvatskoj – sve su to mjesta koja pružaju puno više od temeljne egzistencije. U razvijenijim ekonomijama primijetio sam da je dodatno bogatstvo proizašlo iz još više mukotrpnog rada, ali je izostanak osjećaja pripadnosti bio raširen i obitelji su se pritom ili raspadale ili su njihove međusobne veze dosta oslabile. Zbog toga unatoč bogatstvu žude za nečim većim, za većim osjećajem povezanosti – povezanosti kakvu ovdje u Hrvatskoj uzimamo zdravo za gotovo. Hrvati su skromno bogati i imaju bolju povezanost, ali su luksuzno nesretni. Ne znam je li to u našim genima ili se radi o funkciji naše komunističke prošlosti u kojoj je nepovjerenje

dominiralo – ali radi se o nezadovoljstvu koje biramo unatoč stanju naših bankovnih računa. Trčimo prema slabosti Zapada, a još više zabrinjava nepromišljenost i zaoblježanje mudrosti koju donose snaga i iskustvo Zapada. Maslow kaže da ljudi žele još čak i kada zadovolje svoje osnovne potrebe za hranom i sigurnošću. U Hrvatskoj smo pod pogrešnim dojmom da trebamo više novca, a zapravo nam treba više nade. Više osjećaja da naši životi doprinose nečemu većem od nas samih. Treba nam osjećaj ponosa ili objektivne izvrsnosti. Što se mene tiče, bio sam najstresniji kad smo imali najmanje. U RH imamo osjećaj zajedništva za kojim zapadnjaci žude, ali nedostaje nam njihov osjećaj nade. Ta nada neće doći iz razaranja naših obitelji i zajednica.

•